

**Textilie - Jednotný systém
pro označování délkové hmotnosti
(Systém Tex)**

**ČSN
ISO 1144**

80 0050

Textiles - Universal system for designating linear density (Tex System)

Textilien - Universal system für Bezeichnung linear Masse (System tex)

Textiles - Systèmes universel pour marquer la masse linéaire (System Tex)

Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 1144:1973. Mezinárodní norma ISO 1144:1973 má status české technické normy.

This standard is the Czech version of the International Standard ISO 1144:1973. The International Standard ISO 1144:1973 has the status of a Czech Standard.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN 80 0050 z 1982-07-05.

© Český normalizační institut, 1997

51018

Strana 2

Národní předmluva

Změna proti předchozí normě

Norma navíc stanoví způsoby přepočítání různých systémů číslování délkové hmotnosti nití do Systému Tex.

Citované normy

ISO 1193 dosud nezavedena

Vypracování normy

Zpracovatel: Textilní zkušební ústav, IČO 00013251, Ing. Tomeš

Technická normalizační komise: TNK 31 TEXTIL

Pracovník Českého normalizačního institutu: Ing. Řeháková

Strana 3

MEZINÁRODNÍ NORMA
Textilie - Jednotný systém pro označování délkové hmotnosti
(Systém Tex)
1973-12-15

ISO 1144
První vydání

MDT677.017.272.2

Deskriptory: textiles, yarns, fibres, linear density, units of measurements, symbols, metric system, conversion of units

Předmluva

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) je celosvětovou federací národních normalizačních orgánů (členů ISO). Mezinárodní normy obvykle připravují technické komise ISO. Každý člen ISO, který se zajímá o předmět, pro který byla vytvořena technická komise, má právo být v této technické komisi zastoupen. Práce se zúčastňují také vládní i nevládní mezinárodní organizace, s nimiž ISO navázala pracovní styk.

Návrhy mezinárodních norem přijaté technickými komisemi se rozesílají členům ISO k hlasování před jejich přijetím jako mezinárodní normy radou ISO.

Před 1972 byly publikovány výsledky práce technické komise jako doporučení ISO; tyto dokumenty jsou nyní v procesu přeměny do mezinárodního standardu. Součástí tohoto procesu je mezinárodní norma ISO 1144, která nahradila doporučení ISO R1144/1969 vydané technickou komisí ISO/TC 38 Textil.

Členové následujících zemí schválili doporučení:

Austrálie	Irán	Jižní Afrika
Belgie	Irsko	Španělsko
Kanada	Izrael	Švédsko
Kuba	Itálie	Švýcarsko
Československo	Japonsko	Thajsko
Dánsko	Nizozemí	Turecko
Egypt	Nový Zéland	Spojené království
Francie	Norsko	USA
Německo	Polsko	SSSR
Maďarsko	Portugalsko	
Indie	Rumunsko	

Členové následující země vyjádřili nesouhlas s doporučením z technických důvodů:

Brazílie

0 Úvod

Po dlouhou dobu bylo obvyklé označovat jemnost textilních nití číselnými systémy. V různých odvětvích textilního průmyslu se uplatňují k tomuto účelu vlastní systémy. V současné době používané systémy je možné rozdělit do dvou skupin:

- a) přímé systémy, kde jemnost nití je vyjádřena jako hmotnost nitě vztažená na jednotku délky (délková hmotnost, často nazývaná titr nitě)
- b) nepřímé systémy, kde jemnost nitě je vyjádřena jako délka nitě vztažená na jednotku hmotnosti (obvykle nazývaná číslo nitě).

S rostoucím používáním nití obsahujících více než jeden druh vláken a plošných textilií, obsahujících tyto nitě, bylo stále zřejmější, že obecné přijetí jednotného systému číslování zabrání omylům a ušetří čas.

V roce 1956 po podrobných studiích bylo schváleno doporučit, aby Systém Tex byl mezinárodně přijat a aby nahradil různé tradiční metody číslování. Tento systém je přímý a je založen na metrických jednotkách. Jsou to zejména: gramy na kilometr (tex), miligramy na kilometr (militex) a kilogramy na kilometr (kilotex), s doplňující jednotkou: decigramy na kilometr (decitex), schválenou v roce 1967.

1 Předmět normy

Tato norma stanoví základní doporučené jednotky Systému Tex pro vyjádření délkové hmotnosti, obsahuje převodní tabulky pro výpočet hodnot tex z hodnot jiných systémů a stanoví postup pro zavádění Systému Tex v oblasti obchodu a průmyslu.

Systém Tex je vhodný pro všechny druhy textilních vláken i polotovarů (např. česance, prameny, přásky), nitě a obdobné výrobky.

-- Vynechaný text --